

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia. —

O pobycie NN. Cesarstwa Ichmość w Bernie, zawiera tameczna gazeta pod dniem 1. września następujący raport:

N. Cesarz Jmć raczył onegdaj, w dzień swego uszczęśliwiającego przybycia, zajmować się w godzinach popołudniowych sprawami państwa. Wieczorem grała muzyka pułku Michajlewicza pod mieszkaniem NN. Cesarstwa. Chór śpiewaków tego pułku odspiewał przy tej sposobności pieśń ludu: »Boże zachowaj Cesarza Franciszka«, a licznie zebrany lud na placu przed domem gubernijalnym łączył chętnie swoje głosy i swoją nieograniczoną miłość i uszanowanie dla ojcowskiego monarchy jawną stwierdził radością, która tém bardziej wzrosła, gdy Cesarz Jmć raczył się łaskawie pokazać w oknie zebranemu ludowi.

Wczoraj w południe, był obiad u NN. Cesarstwa Ichmość, na który mieli zaszczyt być wezwani urzędnicy cywilni i wojskowi, jakoteż osoby wysokiego stanu szlachty. Godziny popołudniowe poświęcał znowu Monarcha sprawom państwa; ku wieczorowi pojechali NN. Cesarstwo do wsi Kumrowic, gdzie się co rok odbywa święto ludu; za powrotem NN. Cesarstwa Ichmość, muzyka pułku Arcyksięcia Szczerpana grała długo przed mieszkaniem NN. Cesarstwa Ichmość.

Dzisiaj przed południem raczył N. Pan dawać posłuchanie; N. Cesarzowa Jmć, przejęta dobrocią ludzkości i macierzyńską troskliwością, uszczęśliwiła obecnością swoją nowo-założony instytut dla dzieci w Alibrunn. W południe był znowu wielki obiad u NN. Cesarstwa Jmć, na który mieli zaszczyt być zaproszeni urzędnicy cywilni i wojskowi, i osoby z wysokiego stanu szlachty.

Z południa trudnił się N. Pan sprawami państwa, a potem pojechał z Cesarzową Jmcią do Augarten, gdzie prawie godzinę bawił raczył; za powrotem grała muzyka pułku Michajlewicza przez kilka godzin, na placu przed domem gubernijalnym pod oknami mieszkania NN.

Cesarstwa Ichmość. O godzinie w pół do 8miej wieczorem przybył do Berna Jego Cesarzowiczowska Mość dostojny Arcyksiążę Ludwik, i wysiadł do domu Mannera; niebawem potem pozdrowił NN. Cesarstwo Ichmość w Ich mieszkaniu.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugalia.

Przedsięwzięto wielkie środki, aby przez liczny przywóz złotych sztab z Londynu, Gibraltaru i Radykau postarać się o czysty kruszcowy środek dla obiegu.

W dniu 10. sierpnia zawinął do Lizbony angielski statek parowy African, na którym znajdował się admirał Napier i Senhor Mendizabal. Ostatni miał w dniu następnym długo trwające posłuchanie u cesarza w Queluz.

Przez statek parowy »Confiance« odebrano w Anglii wiadomości z Lizbony do dnia 17go sierpnia. Posiedzenie kortezów zagaił Dom Pedro w dniu 15. bardzo długą mową, w której wylicza wszystko, co uczynił w ciągu ostatnich lat dla Portugalii, i w końcu zapowiada, że kortezy zajmować się będą szczególnie dwoma przedmiotami, mianowicie: najprzód pytaniem, czyli rejencyja w ciągu reszty czasu małoletności królowej ma trwać, lub nie? a potem potrzebnymi środkami, aby królową połączyć węzłem małżeńskim z jakim zagranicznym księciem. — Na tym obrzędzie byli obecni: królowa, cesarzowa małżonka Dom Pedra, infantka Izabella, postowie: angielski, francuzki, hiszpański, szwedzki i belgijaki.

Hiszpanija.

Moniteur z dnia 26. sierpnia zawiera następującą, z dnia 25go datowaną, telegraficzną depezę:

»Don Carlos udał się dnia 22. z »Dona Maryja« do Elisondo.«

Journal des Debats czyni uwagę do udzielonych (w przeszł. n. G. n.) wiadomości telegr. Moniteura: San Estevau leży w dolinie Bastan, niedaleko Elisondo. Karliści zajęli znowu swoje dawne stanowisko na granicy; ale nie mogli

się utrzymać w Biskai. Pochód Zumalacarreguy do miasta Estella, położonego w stronie południowo-zachodniej od Ulzama i Pampeluny, każe mniemać, że się uda znowu na południową stronę Sierra d'Andia, aby z tego miejsca znowu swoje zagony zapuszczać mógł w blizkie okolice rzeki Ebro. Pochód Rodila i Jaureguy do Tolosy, po ich wyprawie do Biskai, okazuje, że, dopelniawszy celu tej wyprawy, powróci Rodil do Nawarry, aby tamże znowu był w stanie ścigać Zumalacarreguy, podczas gdy brygadyjer Jaureguy będzie miał zlecenie uważać dolinę Bastan. Nie można niestety, zataić, że ta kampanija marszów i kontramarszów po górach znajduje się znowu na tym samym punkcie, gdzie była na początku, bez rezultatu dla stron obudwóch.

Indicateur de Bordeaux donosi z Bajonny z dnia 21. sierpnia: Zdaje się, że trzy batalijony Nawarczyków weszły do Kastylii. Słychać, że w Ara zabrali 200 jeńców, składających się z milicij miejskich i peceterosów.

Moniteur z dnia 27. (odebrany w Wiedniu przez nadzwyczajną sposobność) donosi: »Telegraficzna depesza z Bajonny z dnia 25go zawiera doniesienie, że Rodil zbliżył się dnia 24. ku Elisondo, i strachem punickim przeraził dolinę Bastan. Junta i Don Carlos udali się drogą do Engui. Lorenzo ściga także Zumalacarreguy w Val d'Ero.

Depesze madryckie, donosi *Courier français*, mówią o wojsku posiłkowym w Portugalii, jako o rzeczy istotnej, i zapewnijają, że w tym celu zebrało się w Estremadurze przeszło 4000 ludzi, na dwie fregaty podzielonych, i są już w tej chwili w pochodzie. Według *Memorial des Pyrenées* otrzymał Rodil ze środka Hiszpanii 3000 ludzi w posiłku.

Na posiedzeniu prokuratorów w d. 7. sierpnia przelożył minister finansów, Toreno, izbie projekt do ustawy finansowej i poprzedził go następującą mową: »Gdy się Katarzyna II. pytałam, z kąd miała zawsze pieniądze na swoje wielkie przedsięwzięcia, odrzekła monarchini: »Z tąd, że zawsze rachowałam.« Gdybyśmy byli poszli za tym przykładem, nie miałbym dzisiaj potrzeby, przedstawić wam smutnego obrazu naszej administracji finansowej. Tymczasem należy się spodziewać, że ponure farby teje będą codziennie jaśniejsze pod rządem naszej dostojnej królowej rejentki, która poczyna w Hiszpanii epokę, nie mając pamiętną od owęj, którą Katarzyna na północy zrzuciła. Niezaprzeczony dowód gorliwości królowej jejmości o szczęście tych królestw, o przywrócenie dobrego porządku w finansach,

będącego duszą dobrze rządzonego państwa, jest nasza obecność w tych murach, faktum, które zrodzi regularny i dobrze zrozumiany systemat poboru i wydatków. Przy głośności, która ściśle jest połączona z utrzymaniem kortezów, niepodobna, aby trwały nielad panował w gospodarstwie państwa. Niepodobna, aby rząd lub naród przerażany był niezmiernym *deficit* i nieprzewidzianymi ciężarami, jak się teraz wydarzyło. Przekładając kortezom etat finansowy, zamyslam go wystawić w trzech częściach: 1) stan skarbu i jego *deficit*, sposób pokrycia tego ostatniego i uregulowanie zagranicznego długu, jako nieodzowny środek (*providencia*), który koniecznie połączony jest z temi dwoma celami. 2) Domniemywany etat finansowy, który nam wyda szczególne powody kosztów i oszczędności, jakieby można zrobić, jakoteż powody poboru i rozbiór każdego podatku i onegoż administracyja. 3) Dług wewnętrzny i źródła pomocne, których potrzeba użyć na onegoż ulepszenie (*mejora*) i umorzenie z czasem. Oprócz tego zajmę się modyfikacją cell, która przy korzyściach, jakie nam nadają plody naszej ziemi i naszego przemysłu, zmniejszy handel przemysłników za pomocą dobrze urządzonego porządku celowego, i stosunkom handlowym nada większą rozciągłość i łatwość. Każdy z tych punktów jest nader ważny. Przełożę je kortezom jeden po drugim. Teraz chcę mówić o pierwszym. Jestto najdotkliwszy ze wszystkich, albowiem idzie tu o dokładne wystawienie niezmiernego *deficit*, które nas obciąża, i o liczne ofiary, które zaraz potrzeba przynieść, aby je zaspokoić. *Deficit* to, jestto zaległość, którą z końcem grudnia 1833 potrzeba było pokryć, tudzież nadzwyczajne koszta, których wymaga wojna domowa i pomnożenie wojska; nakonec wielkie summy, jakieś potrzeba co roku na zagraniczny dług, który, jeźliby uczyniono zadość słusznym żądaniom właścicieli pożyczki, przez dawniejsze kortezy uznanej, takby narósł, że terażniejsze źródła pomocne nie wystarczyłyby na onęj zapłaceniu. Aby *deficit* okazać, potrzeba wystawić stan skarbu.

Stan skarbu:

Reales de Vellon.

Ogólna ilość dochodów korony (wraz z temi, które wpływają do kasy umarżającej) wynosiła w pięciu latach, które się z 1833 skończyły, w przecięciu

745.319,139

Odciągnąć dla tych, którzy mieli udział w dochodach w tych pięciu latach, na pensyje, koszta administracji i poboru

82,718,418

Reales de Vellon.

Na zakupienie efektów i wypłaty w fabrykach	38 454,812
Na różne wypłaty, które zmniejszają wartość różnych efektów, przypadająca przy onych poborze	40 801,215

Ogółem: . . . 193.726,065

Pozostaje czysta ilość . . . 519.393,074

Etat domniemywanych kosztów monarchii, dotąd się utrzymujący, jest ten, który na rok 1831 był przyjęty, i wynosi 599.033,274

Tak tedy deficit z 1834 będzie się składał z następujących, summ mianowicie:

1) Z dyferencji między likwidowaną ilością dochodów a domniemywaną summą zwyczajnego kosztu 79.440,200

2) Z nadrostu przez zwerbowanie 2225 nadbrzeżnych karabinierek, dla powiększenia wojska, i potrzebna summa dla dodatkowego dozoru 19.016,667

3) Z dochodów na umorzenie publicznego długu, które od roku rzeczonych domniemywanych kosztów, wynosiły summę 20.768,635

4) Winien na domniemywane nadzwyczajne koszty wojny w upłynionym 31. grudniu 29.204,562

5) *Item* aż do 31. maja 31.418,337.

6) Na te same nadzwyczajne koszty wojenne, z których ostatnie sześć miesięcy roku, podług domniemywanego etatu, który minister wojny ministerstwu finansów nadesłał, wynosi 73.827,680

7) Marynarce winien w d. 31. grudnia 1830 30,789,830

8) Nadwyżek domniemywanych szczególnych kosztów, wypadających z operacji kredytu (*credito*) królów. skarbu w pięciu latach od 1829 do 1833 51.798,755

Dotąd znany deficit 336.264,175

(*Ciąg dalszy nastąpi.*)

Journal des Debats czyni do tego następujące uwagi: Od niejakiego czasu mówiono o planach finansowych rządu hiszpańskiego. Mówiono, że całkiem pojedyncze plany na tém zasadzać się będą, aby zagraniczny dług zredukować na dwietrzecich części wartości; atoli publiczność nie będzie mogła takiemu środkowi wierzyć, szczególnież na początku rządu

konstytucyjnego. Uspokojono się, gdy pomyślano o niezmiernych źródłach pomocnych kraju od chwili, gdy je administracja będzie umiała uczynić pożytecznymi. Teraz nie można więc o tém wątpić. Minister finansów proponował kortexom na posiedzeniu w d. 7. sierpnia, aby cały dług hiszpański zredukować na połowę wartości; ale nie żeby proponował zapłacić połowę kapitału; plan ten daleki jest od tego, aby był zaspokajającym; proponuje on uznać tylko połowę kapitału, który teraz jest winna Hiszpanija; i twierdzą, że ten niesprawiedliwy projekt dozna zwawęż opozycji między kortexami, gdzie jedno stronnictwo żąda zupełnego bankructwa. Żałujemy kraju, który tak mało jest oświecony, że wchodzi w tak fałszywy zawód, pełen niebezpieczeństw; kredyt jego dozna nieszczęsnego ciosu; może sam zobaczy, iż assygnacyj, które chce wydać, nie przyjmą giełdy: paryżka, londyńska, wiedeńska, amsterdamska i t. d. Żałujemy Hiszpanii litujemy się atoli bardziej nad położeniem Francuzów, którzy, ufając temu mocarstwu, forsuzowali swoje kapitały. — To nadwężenie wszelkiej rzetelności zniszczy wielką liczbę rodzin. Wiemy, iż rząd francuzki uczynił dzielne przedstawienie przeciw temu środkowi.

Wielka Brytania i Irlandyja

Albion pisze: Listy z Dublina donoszą, iż rząd przyspiesza ukończyć komisją śledczą względem kościoła irlandzkiego, albowiem do 12 początkowie komisarzy dodano 18 nowych. Tych 30 komisarzy, mających 40 pomocników i 1100 osób upoważnionych do przeliczenia ludności, powinni wygotować raport do Wielkiejnocy. Mówią w biurze rządowem, że akt, dotyczący się forsuzsu 1 milijona na dziesięćciny, tak jest ciemno ułożony, iż niepodobna uzyskać odpłatę dywidendy, przypadającej w d. 1. listopada do zapłacenia. Jeżeli rząd działać będzie, utraci O'Connell; a jeżeli nie będzie działał, utraci forsuzusy, na ów milijon zaliczone.

Zdaje się, że p. O'Connell, chce, nad spodziewanie, znou Irlandyją zahurzać. Podług zdania najnowszych dzienników nie miał tego w początku na celu; gdy atoli, mniemają te pisma, zdaje się, że stronnictwo zachowawcze w Irlandyi, chce wszystko poruszyć, i dzieło swoje rozpoczęło zgromadzeniem w Dublinie, przeto i p. O'Connell sądzi, że nie powinien także próżnować.

W d. 14. sierpnia odbyło się w Dublinie dawno zapowiedziane liczne zgromadzenie protestantów. Z pomiędzy mowców powitano wyrażnemi oklaskami szczególnież lordów Win-

Chelsea i Roden, osobliwie pomarańczowawo-żółto-niebieską chustkę kieszonkową ostatniego. Proponowano między innymi następujące rezolucyje: Lud irlandzki ma prawo i powinien utrzymać religiję protestancką, na której zachowaniu ugruntowane jest prawo domu Brunszwickiego do tronu tych królestw, a co ugoda związku między Angliją a Irlandyją zaręczyła. Nowe pokuszenia się w ciełe ustawodawczém mają na celu przywrócić zwierzchnictwo papieża. Szanowny J. Martin proponuje zawiązać towarzystwo i otworzyć składkę. Wnosi, aby komisji, która ma rozpoznać stan kościoła irlandzkiego, nie dać żadnych objaśnień, i pismém, zwaném *Fennig Magazin* nauczyć lud angielski na korzyść irlandzkiego wielkiego kościoła, i ogólnie uchwalić obronne i zaczepne środki. Sądzi, że przy małej zmianie w anglikańskiej liturgii można by skłonić metodystów Wesleya, aby wspólnie działali ze stronnikami wielkiego kościoła. Szanowny p. Beresford mówił z największym zapętem. Rzekł między innymi: Osiarowano nam wynagrodzenie, aby nam usta zamknąć, atoli nie zdolają tego uczynić całą ilością długu narodowego. Chcemy prawa nasze następcom naszym czysto i bez skazy zostawić. Chcemy chciwych kiwi papiózkich buntowników odęchnąć (same oklaski) i naszą ziemię protestantami zaludnić. Oświadczam uroczyście, że raczej jeść będę ziemniaki z solą z protestantem, jak żyć po królewsku, po między papistami. (Okłaski; słychać głos: prawdziwa krew Beresfordów!) Na tém samém zgromadzeniu uchwalono adres dziękczynny do hr. Winchelsea, i oświadczono, że we wszystkich katolickich krajach panuje nędza i niewola, i że Irlandyja może być szczęśliwą tylko przez przejście do protestantyzmu!

Wiadomości z Indyj wschodnich kręszą straszny obraz głodu, który panuje w Bundelkund i Kaszemirze. W Bundelkund tak okropna jest nędza, że matki miały jeść ciała swoich własnych dzieci. Setki ludzi umierały z głodu, a ich zwłoki rzucano to w rzekę Dżamnę, lub stawiały się pastwą dzikiego zwierza. Niektórzy z rodziców wytaowali na sprzedaż dzieci swoje za 2, 3 do 4 rupij za głowę, aby życie utrzymać. W Kaszemirze zginęło od głodu przeszło 25,000 ludzi. I tam pożywały matki swoje dzieci, a jedna z tychże oskarżyła przed sądem drugą, ponieważ ta nie dotrzymała umowy zabicia nawzajem swoich dzieci, chociaż jęj pomogła jeść jęj dziecko.

Francyja.

Podróż króla do południowej Francyi zdaje

się być na 1. wrzesień odłożona. Król miał się udać wprost przez Orleans i Tours do Bordeaux a z tamąd do Pau. Powrócić ma przez Perigueux i Limoges. Słabość marszałka Gerard, który miał królowi w tej podróży towarzyszyć, powodowała odłożyć odjazd z Paryża, który miał w d. 25. sierpnia nastąpić.

Książę Joinville przybył w d. 16. sierpnia do Lorient i w d. 17. rano odplynął na pokładzie fregaty Sirene, przy słabym wietrze, lecz śród najpiękniejszej pogody.

Moniteur z d. 24. sierpnia zawiera raport ministra publicznego oświecenia do króla. w którym tenże wystawia potrzebę nauki francuzkiego konstytucyjnego prawa. Ponieważ nie można mieć zaraz nauczycieli, przeto proponuje, aby tymczasowie otworzyć katedrę tego wydziału w paryzkiej szkole prawa. Przedmiotem tej nauki będzie objaśnienie konstytucyj i prawa osobitego, jakoteż politycznych instytucyj, które też w sobie zawiera. Na raport ministra, wydał król postanowienie, z d. 22. sierpnia, nakazujące otworzyć katedrę dla prawa konstytucyjnego w paryzkiej szkole prawa. Katedra ta poruczona jest p. Rossi, profesorowi prawa.

Minister finansów wydał rozkaz, aby umorzenie rentów hiszpańskich nie było urządzone na giełdzie ogłaszane. Daremnie protestował się poseł hiszpański, książę Frias, przeciwko temu zakazowi ministra finansów. Pod dniem 21. sierpnia oznajmia komisarz hiszpańskiej umarzającej kassy w Paryżu, do la Piedra, w *Journal de Paris*, że uwiadomienie codziennego umarzania będzie w jego biurze przybite. Pomieniony dziennik czyni następującą uwagę względem pomienionego środka ministerstwa finansów. Rząd francuzki musiał postąpić podobnie w interesie roztropności i rzetelności; nie powinien był wyciskać pieczęci niejako prawności na działaniach, których rzeczywistości nie ma nie zaręcza; albowiem nie masz żadnego środka do zapewnienia, aby wykupna, które zachodzą, nie były nową sprzedażą uchylone. Przeto środki, przez ministra finansów przedsięwzięte, należy pochwalić, środki, jakie są stosowne z powodu terażniejszego stanu finansów hiszpańskich.

(*Echo de Rouen.*) Na wiadomość o śmierci pana Jacquart, w Lugdunie, który tyle położył zasług około przemysłu swojemi wynalazkami mechanicznymi, kilku przemysłników, którzy w zakładach swych pozaprowadzali warszaty jego wynalazku, poprzypinało na nich krepy żałobne.

Niemcy.

Stany brunswickie przyjęły w d. 15. sierpnia przełożony przez rząd traktat, zawarty z królestwem hanowerskiem względem wspólnego związku handlowego i cłowego, atoli pod warunkiem, aby Hanower wymierzył taryfę opłaty. Ponieważ zaś rząd bawarski właśnie rzecz przeciwną za warunek kładzie, zatem nie zdaje się, aby ten traktat przyszedł do skutku.

Prusy.

Gazeta Stanu donosi pod dniami 30. sierpnia: Podług wiadomości z Królewca przybył król jmc dnia 26. rano o godzinie 6. na ces. rossyjskim statku parowym Iżora do zatoki Piławy, a o godzinie 9 1/2 do Królewca, i wysiadł pod okładem wojennym na ląd. Król odmówił wszystkich uroczystości na swoje przyjęcie; atoli lud wierny i przychylny (donoszą z tamtąd) nie mógł na sobie przenieść, aby królowi nie okazał szczerego wyrazu radości.

Na tym statku przybyli także do Królewca jego król. wysokość książę Karol i księżna Li-guicka; tego samego dnia wieczorem przybył także jego król. wysokość książę Wilhelm (syn króla) ze swoją małżonką, i wysiadł równie w zamku królewskim.

Turcyja.

— Z Konstantynopola d. 19. sierpnia. —

Ostatnie doniesienia, odebrane z Alepo z d. 27. lipca, potwierdzają wiadomości, które tu przed kilką dniami nadeszły z Alexandryi. — Ibrahim pasza powrócił istotnie w dniu 1. t. m. z 3000 ludzi do Jaffy, gdzie miał rozmowę ze swoim ojcem, Mehmedem Ali, po której, na czele 14,000 piechoty i 2500 jazdy, ruszył przeciwko buntownikom w Naplus. Podług pomienionych doniesień pozostał Mehmed Ali w Jaffie, zaś książę Druzów, Emir Beszir, mianowany gubernatorem Syrii aż po Latakia, ruszył w 10,000 ludzi aż do Samaryi. Podług listu Mehmeda Alego, odebranego w Alepo niabawem przed odejściem tego raportu, zajął Ibrahim Naplus. Spokojność i porządek zostały w Syrii przywrócone, a sam Mehmed Ali zamyslał powrócić do Alexandryi.

Belikdzszy porty, Meri Efendi odebrał załogę, aby wszedł w układy z posłem króla Grecyi, względem traktatu handlowego między portą a państwem greckim.

Zaraza morowa szerzy się niestety pomiędzy Turkami. Były admirał wielkorządzący egipskiego, Osman pasza, który w ciągu ostatniej zimy tutaj przybył, padł przed kilką dniami ofiarą tej strasznej zarazy,

Wiadomości handlowe i przemysłowe:

(Nieurzędowe.)

Lwów d. 10. września 1834. Ceny zboża w handlu hurtownym: Szumówki 20 grad. 19 do 20 kr.; okowity 30 grad. 28 do 30 kr. m. k. Ceny te nie spadną, ponieważ bardzo zła jest nadzieja zbioru kartofli; z tém wszystkiém także się i nie podniesą; albowiem wielu wypałać będzie żyto na wódkę, gdyż podług cen terażniejszych żyta można, wypaliwszy go na wódkę, dobrze wyjść na tém.

Korzec pszenicy 2 zr. 24 kr. do 2 zr. 48 kr.; żyta 1 zr. 36 kr. do 1 zr. 48 kr.; jęczmienia 2 zr.; hreczki 3 zr.; owsa 1 zr.; 30 kr. m. k.; owies idzie w górę. Pazenica i żyto ozime są dobre i namłotne, i spodziewać się należy, że ceny ich pójdą w górę; przeciwnie zboże jare jest nienajlepsze, a ceny jego wysokie, które więc i ceny zboża ozimego popędzą w górę.

Cetnar toju 17 1/5 do 17 3/5 zr., idzie w górę; miodu z woszczynami 14 do 14 2/5 zr.; miodu czyszczonego 13 4/5 do 14 1/5 zr., miód spada w cenie. Przędziwa konopnego 10 4/5 do 11 1/5 zr.; lnianego czesanego od 20 do 28 zr.; potażu 6 2/5 do 6 4/5 zr.; kopru 10 4/5 do 11 1/5 zr.; anyżu okrągłego 16 do 16 4/5 zr.; kmínu 6 2/5 do 7 1/5 zr.; skór cielęcych 38 do 40 zr. Korzec nasienia koniczyzny 20 do 22 zr.; ostatnie ośm artykułów drożeją.

Nowy Sącz d. 5. września. Po ostatniem doniesieniu mojem w przeszłym miesiącu ceny zboża znacznie się podniosły. Targi miętamy teraz bardzo dobre, gdyż do Węgier znaczną ilość wywożą. Dzisiaj płacono za korzec pszenicy 10 do 11 zr.; żyta 7 do 8 zr.; jęczmienia 6 do 7 zr.; owsa 4 1/2 do 5 zr. w. w.

Chociaż dęszce, których w przeszłym miesiącu dosyć mieliśmy, wiele dla wzrostu kartofli pomogły, wódka przecież utrzymuje się w wysokiej cenie; dużo jej nawet na spekulacyję zakupiono. Garniec okowity na 30 grad. płać po 1 zr. 45 kr.; szumówki na 20 grad. 1 zr. 3 kr. wal. wied.

Ziemniaków korzec kosztuje 2 zr. 30 kr. w. w. Siana cetnar 3 zr. 30 kr.; słomy 1 zr. 36 kr. wal. wied.

Biała d. 4. września. Wielka obawa dotkliwego niedostatku paszy ustąpiła od niejakiego czasu przekonaniu, że przezimowanie bydła roboczego i użytkowego dosyć jest zapewnione; ponieważ częstsze dęszce i pomyślne, ciepłe powietrze obiecują jeszcze wiele i daleko

więcej siana, jak pierwsze wydały sianokosy. Z tém wszystkiém siano wciąż jeszcze utrzymuje się przy cenie i wciąż jeszcze płacą za cetnar po 1 3/4 do 2 zr. m. k. Równie i kartofle wydadzą może jeszcze dosyć dobry plon, jeżeli jesienią posłuży im pogoda; atoli w cenach wódki nie czuć jeszcze dotąd pomyślnego z tąd skutku, ponieważ o wydatku tegorocznego zbioru kartofli nie ma jeszcze pewności; z obrotów handlowych tym artykułem, od kilku tygodni nie jeszcze stanowczego o teraźniejszej jego cenie wnioskować nie można, ile że kupujący i sprzedający ostrożnie postępują, a na spekulacyję nie się nie kupuje. Cena żyta tegorocznego utrzymuje się w cenie 4 zr., pszenicy 5 zr., jęczmienia 3 zr., owsa 2 zr. m. k. za korzec, i te ceny mogą się dożyć przy tém utrzymać. Z końcem sierpnia i na początku września znowu tak ciepło mieliśmy powietrze, że termometr znowu stał na 25 stopni w cieniu, a pogoda ogólnie nader sprzyja węgietacyi, jak na wiosnę nawet rzadko się przytrafia. Winna latorośl na płotach i murach już z końcem sierpnia wydała wiele jagód dojrzałych, co u nas jest rzadkiem zjawiskiem, ponieważ rzadki rok wydaje u nas dojrzałe winogrona. Innych owoców, oprócz śliwek, mamy obfitość.

(Handlungs-Zeitung von und für Ungarn.)

Dokończenie artykułu handlowego peszteńskiego, przerwane w przeszłym Nrze G. naszój:

zr. kr. do zr. kr.

Wina: budzeńskiego czerwonego starego wiadro	6	—	9	—
— pszeszlorocznego	2	—	3	—
— białego starego . . .	6	—	8	—
— pszeszlorocznego	2	—	3	—
— peszteńskiego, steinbruchera, starego . . .	6	—	8	—
— pszeszlorocznego	2	—	3	—
— górskiego, białego i czerwonego, starego	4	—	6	—
— pszeszlorocznego	1 30	—	2 30	—
— z płaszczyn, białego i czerwonego . . .	1	—	1 24	—

Zboża: pszenicy banackiej maca preszburska . . .	2 12	—	2 44	—
— pszenicy węgierskiej . . .	2 16	—	2 24	—
— orkisz	1 44	—	1 48	—
— żyta	1 44	—	1 48	—
— jęczmienia	1 30	—	1 40	—
— owsa	1 20	—	1 24	—

Zboża: kukurudzy	1 44	—	1 48	—
— prosa	1 54	—	2	—
Przędziwa konopnego: apatyńskiego czesanego cetn.	20	—	28	—
— nieczesanego	8	—	10	—
Oleja rzepakowego z nasienia	20 30	—	22 45	—
— — — — — uprawianego	23	—	24	—
— — — — — rafinowanego	23	—	24	—
— — — — — lnianego	20	—	32	—
Potażu: biało-kalcynowanego	9	—	10 30	—
— korytowego	8	—	9	—
Włoszenia: odgotowywanego	34	—	36	—
— nieodgotowywanego	24	—	26	—
Nasiona: koniczyny szwajcarskiej (lucerny)	30	—	—	—
Miodu: banackiego białego	17	—	18	—
— — — — — żółtego	15	—	16	—
— — — — — rozenauskiego z wosku	18	—	20	—
— — — — — szczynami	18	—	20	—
Wosku: żółtego rozenauskiego	66	—	70	—
— — — — — banackiego	64	—	66	—
Łoju: przetapianego w krążkach	18	—	20	—
— — — — — w wantuchach	18	—	—	—
Skórek: cielęcych para	1 30	—	3	—
— — — — — owczych	1	—	2 30	—
— — — — — zajęczych 100 tztuk	20	—	24	—
Skór: wołowych para	20	—	24	—
— — — — — krowich	10	—	14	—
— — — — — końskich	4	—	5	—
Tytunio: debröerskiego, najlepszego	16	—	26	—
— — — — — średniego	12	—	15	—
— — — — — pośledniego	10	—	11	—
— — — — — debreczyńskiego średniego	8 30	—	9	—
— — — — — szegiedyńskiego najlepszego	12	—	14	—
— — — — — średniego	8	—	9	—
— — — — — pośledniego	6	—	7	—
Haruku	16	—	18	—
Pięrza: nieskubanego	24	—	70	—
— — — — — skubanego	28	—	90	—
— — — — — puchu	100	—	160	—

5. WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: Na dochód j. Ferly-
nanda Schädler: (po raz pierwszy) *Der un-
zusammenhängende Zusammenhang*, oder:
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 und 12.
komiczna zabawa w 3ch oddziałach.

Teatr polski. — Jutro: *Matężństwo nie według
stanu*, komedya we 3 aktach.